

La dotació del premi
serà de 3.000 euros.
Als treballs, inèdits i
escrits en català hauran
de presentar-se al setmanari
EL TEMPS abans del 30 de
setembre

Per correu ordinari
(CD ROM o disquet):
Edicions del País Valencià
Premi Ramon Barnils
Carrer de Sant Ferran, 12,
46001 València

o per correu electrònic:
premi.barnils@eltemps.net

L'obra guanyadora serà publicada
al setmanari EL TEMPS

El premi es farà públic durant
l'acte de lliurament dels XXVII
Premis Octubre que tindrà lloc
a València en dia 25 d'octubre
de 2009

VIII Premi de periodisme d'investigació Ramon Barnils

Per a més informació
Octubre Centre de Cultura Contemporània
Carrer de Sant Ferran, 12,
46001 València
Tel. 96 334 51 00
premi.barnils@eltemps.net
www.eltemps.cat

ELTEMPS

Nascut a Algemesí (Ribera del Xúquer), en el si d'una família de propietaris agrícoles, en marxà per seguir la carrera de dret a València, on es llicencià el 1929. Una vegada acabats els estudis i reintegrat al poble, exercí la seua vocació de periodista i també l'escriptura en català. El 1931 fundà el setmanari local *Llevant* (de vida efímera), on publicà els seus primers versos en valencià. L'any següent començà la seua col·laboració al diari *Las Provincias*, que durà més de 25 anys. També aquell any començà a col·laborar a la revista *El vers valencià*, que dirigia Josep M. Bayarri.

S'instal·là a València després de la Guerra Civil. El 1942 entrà a *Las Provincias* com a sots-director del diari i l'any següent, el 1943, va ser designat president de l'Associació de la Premsa Valenciana. El 1949, en morir Llorente Falcó, director de *Las Provincias*, passà a dirigir aquest diari. Com a escriptor, el 1941 publicà un llibre de caràcter regionalista, *Alma y tierra de Valencia*; el 1945, *Don Jaime el Conquistador, primer César hispánico*. I l'any 1947 començà a fer palesa la seua vocació teatral amb l'estrena de *Les Malaenes*.

Les dues dècades que van des de 1940 fins a 1960 són anys molt importants en la seua faceta intel·lectual i, sobretot, com a escriptor: director del primer diari de València, escriptor reconegut, col·laborador habitual de nombroses publicacions, realitzador de programes radiofònics, orador brillant, etc. A més, el 1955 guanyà la Flor Natural als Jocs Florals de València, amb el poema *Arbres*, publicat el 1957.

El 1958 li és encarregat el discurs de mantenidor de la fallera major de València. Malgrat les dates festives, la ciutat encara no havia pogut esborrar dels seus carrers la tragèdia que implicà la riuada del 57. Domínguez Barberà aprofità aquest acte social per fer "un examen de consciència" amb el discurs "Cuando enmudecen los hombres... hablan las piedras", en el qual reflectí el sentiment d'abandonament i d'impotència de milers de valencians en aquells dies. El resò de les seues paraules fou enorme i el cost personal també: fou obligat

Un valencià genuïnament valencià

El 21 de juny del 1908 naixia a Algemesí Martí Domínguez Barberà. Amb el cor ferit per l'idioma i els costums valencians, a través de la fe, arribà a la fidelitat lingüística. La seva obra ha resistit el pas del temps.

Malgrat les darreres publicacions, una part de l'obra de l'escriptor polifacètic Martí Domínguez Barberà (1908-1984) és inèdita, dispersa o exhaurida.

a abandonar la direcció del diari i condemnat a l'ostracisme.

Retirat de la vida pública, ignorat pel nou director del diari, es dedicà a elaborar l'obra literària. El 1960 publicà l'obra de teatre *No n'eren 10?*, i entre el 1961 i el 1962, els tres volums de l'obra *Vicente Blasco Ibáñez: el tradicionalismo de un republicano*. A partir d'aquests anys, Martí Domínguez va anar lligant-se cada vegada més a moviments valencianistes de caire cristià, amb perso-

nes com ara Vicent Sorribes, Sanchis Guarner, Robert Moròder i més.

El 1972, després de diverses vicissituds amb Joan Sales, publicà a València la novel·la *Els horts*. La seua mort, esdevinguda els primers dies del mes d'agost del 1984, el sorprengué mentre preparava per a la impremta dues obres, publicades pòstumament: *Els Borja* (Gandia, 1985) i *L'ullal* (València, 1986).

Però, més enllà dels fets biogràfics, fou un periodista amb vocació d'es-

criptor, amb una cultura notable i amb una gran facilitat per a la filigrana verbal, seductora. Com a valencià lletraferit, fou un representant molt genuí d'aquesta societat: amb un gran amor a les coses de la terra, amb el cor ferit per l'idioma i els costums valencians, però sempre aclaparat pels dubtes sobre les possibilitats de la llengua pròpia; sempre seduït per la *bellesa* del castellà i els ulls fits a Madrid. Malgrat això, i a través de la fe, arribà a la fidelitat lingüística, sense participar mai del secessionisme lingüístic.

Ara que es compleixen cent anys del seu naixement, podem dir que la seua obra, en general, ha resistit de manera acceptable el pas del temps: els títols principals de la prosa (*Els horts*, *L'ullal*) i del teatre (*No n'eren 10?*), encara es llegeixen agradablement i per això es reediten periòdicament. L'obra periodística continua despertant interès: se n'ha publicat algun recull d'articles i, fins i tot, Nelo Pellisser n'ha fet una tesi de doctorat. A més, enguany, Agustí Colomer ha recuperat una mostra de la seua oratòria, *Isaïes, profeta de Nadal* (1964).

El personatge ofereix encara punts d'interès per a diversos tipus de lectors, justament pel seu tarannà polifacètic: periodista, poeta, narrador, prosista, dramaturg o consciència cívica. Entre l'obra editada (i exhaurida), *Els Borja* (una visió cristiana i valenciana) o el singular *Els nostres menjars* mereixerien ser posades a l'abast del públic d'una forma manejable. Quant a l'obra dispersa o inèdita, els seus poemes són dignes d'un volum antològic, que done compte dels versos —ocasionals o no— que va escriure; el sànet en tres actes *Les malaenes*, o la prosa de viatge *Itàlia fora mà*, també haurien de conèixer l'estampa, perquè podríem comprovar com, 25 anys després del seu decés, Martí Domínguez continuaria sumant lectors.

Biel Sansano